

یادداشت

آسیب‌های پیداوینپهان تردد خودروهای سنگین در شهر

طی پنج سال گذشته، اصلا مطرح نبود که چه تناژ باری در چه ساعتی از شبانه‌روز در سطح شهر جابه‌جا می‌شود، از این مقدار بار چقدر قاچاق است، چقدر بهداشتی است، اصلا چه لزومی دارد که این همه خودرو حمل‌ونقل بار در شهر رفت‌وآمد کند، و این مقدار کم است یا زیاد. این گونه شد که با روی کار آمدن سازمان مدیریت حمل‌ونقل بار درون‌شهری و حومه شهرداری مشهد در سال ۱۳۹۱، نگاه مدیریت شهری به موضوع خودروهای سنگین و نیمه‌سنگین زیر ذره‌بین رفت و برای تک‌تک این سوال‌ها به دنبال پاسخی گشت تا مقوله حمل‌ونقل باری‌راسامان‌دهی‌کند.

یکی از مباحث مهمی که شاید تا چند سال اخیر در بحث تردد ماشین‌های سنگین در شهر از آن غفلت شده است این است که طبق قوانین راهنمایی و رانندگی، ورود خودروهای نقلیه سنگین به داخل شهر ممنوع است. برای اجرا شدن درست این قانون، نیازمند توقفگاه‌های استاندارد و ایمن در ورودی شهرها هستیم. ایجاد چهار توقفگاه عمومی از جمله توقفگاه ناوگان باری میثاق، که دارای کف‌سازی با رویه بتن غلتکی می‌باشد و همچنین دارای امکانات رفاهی است و اولین توقفگاه استاندارد و ایمن کشور است که در تیرماه سال گذشته به بهره‌برداری رسیده است، مشکلات حوزه مذکور را تا حد زیادی مرتفع کرده است. این در حالی است که در حال حاضر، چهار توقفگاه عمومی در شهر داریم که تا انتهای سال، به پنج توقفگاه افزایش پیدا خواهد کرد. از طرفی، در حال تحت پوشش قرار دادن توقفگاه‌های غیراستاندارد هستیم تا با ارتقا و استانداردسازی تا سال آینده، شاهد حدود ۱۷ توقفگاه مناسب در مشهد باشیم. اما به هر حال، همان گونه که رانندگان و مردم مستحضرند، رفت‌وآمد خودروهای سنگین و نیمه‌سنگین برای شهر مشکلات عدیده‌ای ایجاد می‌کند. یک مشکل مهم که به چشم نمی‌آید آسیب‌هایی است که خودروهای سنگین به معابر و زیرساخت‌های شهری وارد می‌کنند. براساس مطالعه‌ای که در سال ۹۲ در دانشگاه فردوسی انجام شده است، ۲۵ درصد خودروهای باری دارای اضافه‌بار هستند؛ یعنی بیشتر از تناژی که پشت‌کارت‌وسله نقلیه نوشته شده است بار جابه‌جا می‌کنند. این اضافه‌بار باعث می‌شود معابر بر اثر فرسودگی و آلودگی سنگین‌تر از حد استاندارد، آسیب‌بینند. نمونه این اتفاق

راسال گذشته در پل میدان جمهوری اسلامی شاهد بودیم که باعث ترافیک زیادی در شهر شد. علاوه بر پل‌ها، رفت‌وآمد خودروهای باری می‌تواند باعث آسیب‌رسیدن به آسفالت و تأسیسات زیر آسفالت‌ها شود و در حقیقت، هزینه‌های هنگفتی از جیب مردم و شهر می‌رود تا این آسیب‌ها جبران شود. علاوه بر این، ماشین‌های سنگین فرسوده سهمی بسزا در آلودگی هوا، آلودگی صوتی، مزاحمت برای شهروندان و ... دارند. راهکار حل این مشکل نوسازی ناوگان حمل‌ونقل در شهر است. به همین منظور، از ابتدای آذرماه سال جاری، طرح ویژه برای نوسازی ناوگان باری فرسوده آغاز شده است که شامل تمامی خودروهای باری می‌شود. طرح مذکور شامل وام‌هایی با کارمزد ۸ درصد است که شهرداری مشهد برای حمایت از کاهش آلودگی هوا، از محل اعتبارات عمرانی، ۶ درصد از این سود را به صورت بلاعوض به متقاضی برمی‌گرداند و در حقیقت، کارمزد تسهیلات برای شهروندان ۲ درصد می‌شود. صاحبان خودروهای باری فرسوده برای ثبت‌نام بایستی به دفاتر پیشخوان دولت مراجعه کنند. همچنین می‌توانند با شماره تلفن ۳۳۴۴۸۳۶۱ تماس بگیرند و با کارشناس مشاور سازمان مدیریت حمل‌ونقل بار درون‌شهری و حومه شهرداری مشهد طرح مسئله کنند.

سیدمهدی کمالی کارشناس حمل‌ونقل بار

۲۱۴۰

راننده محترمی که اعتقادی به قانون که هیچ، به ساعت روی دست هم نداری! چه خوب است طبق زمان‌بندی بارگیری کنی یا بارت را تخلیه کنی. همین امسال، از ابتدای سال، طبق کد ۲۱۴۰ (عبور یا توقف وسایل نقلیه باربری سنگین، ظرفیت ناخالص ۶/۵ تن به بالا در ساعات غیر مجاز) راهنمایی و رانندگی مشهد ۱۹ هزار و ۲۰ نفر از همکاران شما را هر یک به مبلغ ۲۰ هزار تومان اعمال قانون کرده است.

۲۰۲۰

بابا! هر کاری قانونی دارد، چرا طبق کد ۲۰۲۰ تحت عنوان «عدم رعایت مقررات حمل‌بار» بی قانونی می‌کنید؟ آیا خبر دارید از ابتدای امسال تاکنون هزار و ۷۸۰ برگ جریمه با قیمت ۱۰۰ هزار تومان تحویل هم‌شغلان شما داده شده است؟

۲۰۴۳

همه ما ماشین‌های سواری می‌دانیم که ماشا... شمای خوش‌رکاب یک سر و گردن که چه عرض کنم، یک‌قد از ما بلندتری! چه اصراری به خودنمایی هست؟ طبق کد ۲۰۴۳ تحت عنوان «سبقت اتوبوس و کامیون در داخل شهر»، از اول سال، سه هزار و ۸۹۸ فقره، هر یک به مبلغ ۴۰ هزار تومان، اعمال قانون انجام شده است. از ما گفتن، یک بار جستی ملخک!

۲۰۳۰

خدا کند یک کم بیشتر از دست‌فرمانت تعریف کنند! جو گیر می‌شوید و بی‌اعتنا به کد ۲۰۳۰ تحت عنوان «عبور کامیون و اتوبوس در خط سرعت بزرگ‌راه‌ها و آزادراه‌های دارای بیش از دو خط عبور در هر سمت» پدال گاز را می‌فشارید! با این حساب، پی ۵۰ هزار تومان جریمه را به تنت بمال، درست مثل هزار و ۱۴۲ نفری که از اول سال مثل تو فکر می‌کردند و جریمه شدند.

۲۰۵۷

چه کاری است که برای همه عالم و آدم وقت دارید اما برای بارگیری، کارتان ضرب‌الاجل است! حواستان را جمع کنید که طبق کد ۲۰۵۷ تحت عنوان «عدم بارگیری صحیح و مهار ایمن محمولات»، یک جریمه‌اش ۶۷ هزار و ۵۰۰ تومان است، پلیس فرمان ایست به شما ندهد. از ابتدای امسال تاکنون، هزار و ۶۵۱ برگ جریمه تحت این عنوان صادر شده است.

۲۰۶۰

خوراک خیلی از شما سنگین وضع‌ها بیچاندن و دست‌آخر وانمود به متوجه نشدن است. برادر محترم، کد ۲۰۶۰ که «عدم توجه به فرمان ایست و حرکت پلیس» است ممکن است همین روزها مثل ۷۸۹ نفری که از اول سال جریمه شده‌اند، مبلغ ۴۰ هزار تومان به فهرست پرداختی‌هایتان اضافه‌کند.

۲۰۲۵

شما که زحمت را می‌کشید و زمان را صرف بارگیری

رانندگان خودروهای بزرگ بخوانند

سایه «سنگین‌وزن» هابر شهر

ملیحه ابراهیمی یزدی - قبول دارید که خیلی از سواری‌ها در رویارویی با ماشین‌های بزرگ دچار عارضه «هیبت‌گفتگی» می‌شوند؟! اما انکار نکنید که این فرهنگ را خودتان باب کرده‌اید که همیشه حق با خود و بزرگ‌تر است!

دست‌خودشان که نیست، از همان روز اول سنگین‌وزن تولید شده‌اند. حالا درست است که یک‌بوق سرانگشتی‌شان چرت‌بشت فرمانتان را پاره می‌کند اما نمی‌شود مدام از بودنشان در شهر غرغر کرد. به هر حال، آن‌ها هم خودشان را جزوی از شهر می‌دانند. یک جاهایی با شما هم عقیده‌ایم که این خودروها مشکلات و معضلاتی را به وجود می‌آورند اما اگر کمی موشکافانه‌تر بررسی کنیم، دستگیرمان می‌شود که خیلی از رانندگان این خودروها می‌توانند شرایط موجود را بهبود ببخشند. به گفته سرهنگ امامی، جانشین پلیس راهور مشهد، این مهم مستلزم رعایت قوانین است. برای قانون، بزرگ و کوچک فرقی نمی‌کند. اگر هر کسی به نوبه خودش انجام وظیفه کند، شرایط روز به روز بهبود پیدا می‌کند و نظم بر شهر خیلی از شماها باشد، با سرهنگ حسعلی امامی و حسین مختاری، مدیر عامل شهرداری مشهد، دوا رگانی که به‌طور مستقیم با خودروهای سنگین ارتباط دارند، آنچه در واقعیت تصور می‌کنید و با چشم‌بینی بسیار فاصله دارد.

کارتون: رضا حجتی/شهرآرا

می‌کنید، بدن نیست طبق کد ۲۰۲۵ که در تعریفش آمده است «عدم رعایت مقررات حمل بارهای ترافیکی» و مبلغ جریمه‌ای که برایش در نظر گرفته شده است ۱۰۰ هزار تومان است، درباره مواردی چون ارتفاع ۲/۵ متر، عرض ۲/۶ متر و بار بیش از ۴۰ تن حساسیت داشته باشید. از ابتدای امسال ۱۴۳۱ نفر به‌خاطر بی‌توجهی به این موارد جریمه شدند. راستی، از ۵۰ سانتی‌متر قسمت جلو خودرو ۳ متر عقب و نصب پرچم قرمز در روز و چراغ چشمک‌زن در شب غافل نشوید.

۲۰۵۸

قرار نیست اگر با صاحب پروژه یا هر کسی که با او همکاری می‌کنید به کوچک‌ترین مشکلی بر خوردید حالش را بگیرد و بارش را هر جایی خالی کنید. طبق کد ۲۰۵۸ تحت عنوان «تخلیه نخاله، زباله، مصالح ساختمانی، فاضلاب و ایجاد هرگونه مانع در مسیر عبور وسایل نقلیه در راه‌ها و حرمین‌ها»، ۵۰ هزار تومان جریمه می‌شوید، درست مثل ۶۲۵ نفری که از ابتدای سال با آن‌ها برخورد شده است.

۲۰۲۴

یک استرسی در بین عموم هست وقتی پشت خودروهای حامل تیر آهن قرار می‌گیرند، به خصوص آن‌ها که در نگاه اول هیچ‌گونه علامتی نصب نکرده‌اند. دروغ از یک بار چه! کد ۲۰۲۴ که به حمل تیر آهن، ورق‌های فلزی و امثال آن بدون رعایت شرایط ایمنی و مقررات مربوط اشاره می‌کند، جریمه‌ای هفتاد و پنج هزار تومانی برای بی‌توجهی به این قانون پیش‌بینی کرده است و از

ابتدای سال جاری تاکنون، ۷۹۱ متخلف را اعمال قانون کرده است.

به فکر دیگران هم باشید

امیدواریم جزو آن دسته از افراد نباشید که محل سکونت را برای جای پارک مناسب برای تریلر هجده چرخ‌خان انتخاب می‌کنید. از انصاف به دور است. جای پارکی که شما اشغال می‌کنید ممکن است موجب مزاحمت و سد معبر برای دیگر همسایگان شود. طبق کد ۲۱۰۱، هر نوع توقفی که منجر به سد معبر یا اختلال در عبور و مرور شود ۳۰ هزار تومان جریمه دارد. از همه این‌ها که بگذریم، از اول صبح‌ها، زمانی که قرار است ماشینتان را روشن کنید، نمی‌توان گذشت. سر صدا و به نوعی آلودگی صوتی و همچنین آلودگی هوایی که ایجاد می‌کنید خلاف مقررات شهرنشینی است. پنج توقفگاه خودروهای باری با رأی ۴ میلیارد تومان برای بهبود ترافیک شهری و ایمن‌سازی معابر، کاهش آلودگی و آلاینده‌های گازی برای شما ساخته شده است.

توقفگاه عمومی ناوگان باری میثاق

- بلوار میثاق، حدفاصل میثاق ۳۴ و عصمتیه
- توقفگاه عمومی ناوگان باری نمایشگاه/میدان نمایشگاه
- توقفگاه عمومی ماشین‌آلات عمرانی و ساختمانی/میدان نمایشگاه
- توقفگاه عمومی ماشین‌آلات ساختمانی و ایستگاه مصالح معراج
- میدان شهید فهمیده، طوس ۳۹
- توقفگاه عمومی ناوگان باری میامی
- میامی ۲۹ (این توقفگاه سامان‌دهی خودروهای تخلیه فاضلاب را پیش‌بینی کرده است که در حال حاضر، در مرحله عملیات اجرایی به‌سر می‌برد. این توقفگاه ۷۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است و کمتر از چهار ماه آینده به بهره‌برداری می‌رسد.)

صرف‌اجت اطلاع

برای پیشگیری از توقف و پارک خودروهای باری در حاشیه معابر، ضمن احداث توقفگاه‌های متعدد، با اطلاع‌رسانی قبلی به این ناوگان از طرق مختلف، اکیب‌های نظارت و بازرسی این سازمان و پلیس راهور متخلفان را اعمال قانون می‌کنند. در همین راستا، طرف یک‌سال گذشته، از ابتدای طرح تاکنون، ۷ هزار و ۶۹۱ مورد ثبت شده است. این در حالی است که در محدوده منطقه ۱۲ و بافت تاریخی احمای طوس، به لحاظ حساسیت ویژه، ۳ هزار و ۲۴۱ مورد اعمال قانون خودروهای سنگین باری به صورت ویژه انجام شده است.

در راستای اجرای طرح محدوده زمانی و مکانی، تردد خودروهای سنگین حمل‌بار (بیش از ۶ تن) در محدوده قرمز، خارج از زینت بزرگ‌راه، آزاد است. همچنین در محدوده زرد، حدفاصل زینت بزرگ‌راهی و محدوده زوج و فرد کنونی، در تمامی ساعات، به استثنای ۱۱-۱۵، آزاد می‌باشد. در محدوده قرمز (زوج و فرد کنونی) نیز فقط از ساعت ۲۳ تا صبح آزاد می‌باشد. بر این اساس، در یک سال گذشته، در راستای اجرای طرح مدیریت تردد زمانی و مکانی ناوگان باری، گشت‌های نظارت و بازرسی سازمان مدیریت حمل‌ونقل بار درون‌شهری و حومه و پلیس راهور ۲ هزار و ۶۲۶ مورد اعمال قانون انجام داده‌اند.

روایت رانندگان ماشین‌های سنگین از مشکلاتشان در شهر

وقتی امکانات محدود است

۴-۵ هزار تومان برای هر شب کمی زیاد است، اما مشکل اصلی را -به تعبیر خودش- بی‌دروپیکر بودن پارکینگ‌ها می‌داند و می‌گوید: «اگر داخل پارکینگ برای ماشینت اتفاقی بیفتد، دست‌به‌جایی بند نیست. خودم دیده‌ام که یک نفر ماشینش را در پارکینگ گذاشت و روز بعد، وقتی برگشت، دید آینه ماشینش شکسته است و هیچ‌کس هم نمی‌دانست مقصر کیست. بعضی از پارکینگ‌ها هم هیچ امکاناتی ندارند. زمینشان «به خاطر پارکینگ‌های اقتضاج!» یا نارا حتی، کمی از گرانی پارکینگ‌ها می‌گوید و معتقد است هزینه

تصفیه دود آگروز

ماشین‌های سنگینی که استاندارد یورو ۵ و یورو ۶ دارند، در کنار منبع گازوئیل، منبع دیگری هم دارند که ماده‌ای به نام «ادبلو» در آن می‌ریزند. این ماده با گازهای آلاینده آگروز ترکیب می‌شود و آن‌ها را به عناصری کم‌خطر برای محیط زیست تبدیل می‌کند. خودروهای یورو ۶ علاوه بر مخزن ادبلو، فیلترهای خاصی دیگری هم در آگروزشان دارند که سطح گازهای آلاینده ماشین‌ها را به حداقل می‌رساند.

تمام رانندگان کامیون و اتوبوسی که به اروپا سفر می‌کنند باید هر پنج سال یک دوره آموزشی سی‌و پنج‌ساعتی بگذرانند تا دانسته‌هایشان به‌روز شود.

رانندگان خودروهای سنگین در اروپا ملزم هستند بعد از ۴/۵ ساعت رانندگی، حتماً ۴۵ دقیقه استراحت کنند.

خلاف‌ها ضبط می‌شود

تمام خودروهای سنگینی که شامل قوانین اتحادیه اروپایی در زمینه ساعات رانندگی و استراحت می‌شوند باید مجهز به «تاخوگراف» باشند. تاخوگراف دستگاهی است که ساعات حرکت خودرو و سرعت آن را به صورت خطوطی روی یک لوح کاغذی ضبط می‌کند. مأموران پلیس با نگاه کردن به این لوح‌ها که نوع دیجیتال هم دارد، به راحتی متوجه خواهند شد که راننده مرتکب خلاف شده است یا نه.

زیر یورو ۳ راننده‌اره

ماشین‌های سنگینی که بخواهند وارد خاک اروپا بشوند باید استاندارد آلایندگی یورو ۶ یا یورو ۵ داشته باشند. در صورتی که استاندارد‌های آن‌ها مربوط به سال‌های قبل‌تر باشد، مثل استاندارد یورو ۴ و یورو ۳، باید برای دریافت اجازه تردد در خاک اروپا مالیات زیادی بدهند. ماشین‌هایی که استاندارد یورو ۳ به پایین دارند هم باید از همان لب مرز راهشان را کج کنند و برگردند کشور خودش چون ورودشان به اروپا به علت آلاینده‌های زیاد ممنوع است.

نگاهی به قوانین سخت‌تر در ماشین‌های سنگین در اروپا

کامیون سواری بایوروی اضافه

